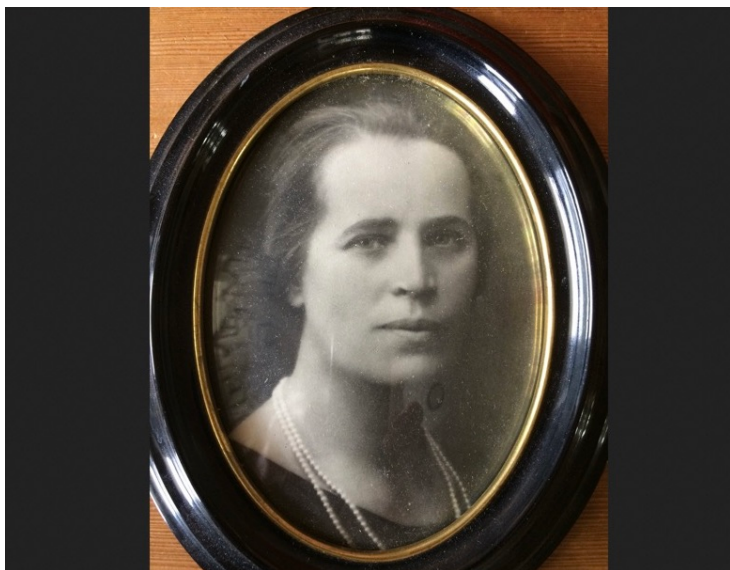

Till släktmötet i Nybro/Algutsboda 2022-09-03
Susannes sammanställning om sin farmor Ina

Sammanställt utifrån brevkonversationer mellan Ina, Olle och JJB allt sammanställt av Carin Brundin, farmors egen berättelse nedtecknad vid släktmötet 1959, Göstas och Calles berättelse om hur det var att vara barn i Barnarp samt från syskonberättelsen om Gösta. Mina egna minnen är mycket begränsade till den tid då farmor redan var till åren kommen och bodde på Prästänkehemmet Östraboliden i Växjö. Farmor avlider 1968 i Växjö.

Farmor föddes 1884 i Halmstad, namn Axelina Theodina Johansdotter. Pappa Johan Elof Johansson (1845) från Krogsered, mamma Elna Larsdotter (1848) från Eldsberga. 8 syskon.

Ina kommer till Barnarp i april 1910, 26 år gammal. Jag har ingen information om Ina från ungdomsåren inte eller hur hennes skolgång varit.

Våren 1910 hade Ina anställning vid Stockholms Stads barnavård vid Adelsö koloni som var ett barnhem. Hon hade hand om små barn. Ina skulle vara tjänstledig en månad (pga sjukdom, sömnlös). En lärarinna som var från Barnarp och som arbetade med äldre barn berättade för henne att det fanns en annons om en tjänst i Smålandsposten hos kyrkoherden i Barnarp. Det behövdes snar hjälp för att ta hand om en liten gosse i familjen (Wilhelm). Lärarinnan rekommenderade Ina att söka tjänsten mot "fritt vivre" och om hon dessutom betalade sin tågbiljett själv så behövde hon ju inte göra så mycket mer.

Dagen efter ringde Ina och fick svaret att det bara var att komma. Tid bokades via brev och i april 1910 hämtades hon av kyrkoherden själv med häst och vagn vid stationen i Jönköping. Hon berättar att det var så vackert i Barnarp och att namnet Barnarp stämde väl, för många barn var det där.

Ina skriver att det efter detta första möte med prästgården kändes som om hon alltid varit där eftersom det sedan dess var en obruten kontakt mellan henne och prästgårdens invånare.

Yngsta barnens ålder 1910: Wille 1 år, Arvid 4 år, Pehr 6 år, Brita 8 år, Sture 9 år, Birger 12 år.

Ina återvänder till Adelsö och arbetet med de små barnen på barnhemmet. Hon håller kontakt med de äldre syskonen via brev. Jag har tagit del av brevväxlingen mellan henne och Olle och samt det som JJB skriver till Olle.

Ina och kamraterna på Adelsö

April 1911 är Ina åter i Barnarp, skriver till Olle och berättar om en roddtur med Elsa (21 år), hon berättar att hon tycker om att vara tillbaka i Barnarp igen "lever vildt med barnen". Wille är då 2 år och hon skriver att han inte vill kännas vid henne, han skriker så fort hon tar i honom. "får vänta på bättre tider".

Februari 1912 är hon åter på Adelsö. Skriver till Olle om att våren är på väg, att hennes stora sorg är att det är så mycket vatten på isen så man inte kan åka skridskor, att alla barnens snögubbar ramlat ikull och så undrar hon om det blir något livat att se på de olympiska spelen som ska gå av stapeln i Stockholm på sommaren. Hon hälsar till Bertil.

Brev från Ina till Olle från Adelsö i november 1913. Planen var att hon skulle ha hälsat på Olle och Bertil i Uppsala men detta fick anstå eftersom hon hade så många "moderliga plikter" med barnen på barnhemmet och dessutom var både hon själv och barnen sjuka i både vattenkoppor och flun-san. Hon berättar för Olle att hon beundrar Sven Hedin "ser han inte vådligt trevlig ut."

Ina i trädgården

Efter detta saknas brev eller information om hur ofta och i vilka perioder Ina är i Barnarp, men jag förstår att hon varit där av senare konversation mellan JJB och Olle. Under första världskriget 1918 är Olle i Finland. Difteri och spanska sjukan härjar bland de vuxna syskonen.

Första hustrun Anna avlider 21 juni 1919, 53 år gammal.

Brev till Olle från Adelsö 6 augusti 1919.

Ina beskriver sin frustration över att Far (JJB) skriver till henne var dag och hon vet inte vad hon ska göra av hans brev. Han vill att hon ska ta tjänst i Barnarp i augusti, något som hon varken kan eller vill, "inte nu". "Varför kan Far inte ta saken lugnt, allt detta måste ju få ta sin tid". Hon har sagt att hon vill att ett år ska gå, men det verkar inte Far förstå. "Jag har för honom blivit en fix idé, är jag rädd". Hon är helt förtvivlad och ber om Olles hjälp att skriva till Far, vilket han gör.

Syskonen sörjer sin mor djupt. Kerstin skriver till Olle att hon tycker att Far är förståndig som gifter om sig, det är för trist att leva ensam i Barnarp, uttrycker hon.

JJB skriver till Olle 9 augusti 1919. JJB börjar bli trött över hela affären men ser att Inas sällskap skulle bli till hjälp under de månader som ligger framför dem. Han har noterat att hon är fullständigt i panik över andra människors omdöme om ett giftermål såhär snart efter hustruns bortgång. Brita är i stort behov av stöd efter moderns bortgång och JJB ser en lösning där Ina som sällskapsdam skulle kunna vara till hjälp. Särskilt som Ina skulle vara rätta personen för Brita med sin "smittande glättighet och putslustiga väsen".

JJB skriver att han fick upp ögonen för Ina 1917 när Anna låg på sjukhus i Växjö. Han skriver att tanken slog honom att om han blev änkeman så skulle han vända sig åt det hållet. Förhållandet dem emellan var känt bland syskonen och inget som varit dolt. När Ina kom till Annas begravning så hade JJB beslutat sig för att, som han skriver, "fresta" henne.

16 augusti 1919 skriver JJB till Olle att "tärningen är kastad och att Ina vill träffa honom".

11 oktober 1919 skriver JJB till Olle: Förlovning ska ske 8 november. Inas krav är att de ska vigas 1920 samt att det ska bli en enkel vigsel i en kyrka med två vittnen, utan all stass. Vigsel ska ske vid samma tillfälle som Bertil vigs till missionär i Hedvig Eleonora kyrka i Stockholm, 15 februari 1920.

15 februari 1920 gifter sig Ina och JJB.

Gösta föds 2 december 1920.

JJB skriver till Olle i mars 1921 att han såg det som angeläget att Ina så snart som möjligt skulle få egna barn och att detta skulle ske innan han själv blev alltför till åren kommen. När Gösta är född så är det lämpligt att Ina får ytterligare ett barn så snart hennes kroppsliga krafter medger ett nytt havandeskap, -"helst en flicka".

Carl-Johan föds 8 mars 1922.

Brev från JJB till Olle 15 februari 1923: "Pojkarna växa och äro helt glada bussar. Särskildt den yngste trivdes och har en beundransvärd både aptit och sömnförmåga. Gösta rådbår svenska språket väldeligen, för öfrigt en ljusalf, som drar hjärtan åt sig men mera spröd och finbyggd. Hans hår är som ditt var en gång i världen, alldeles hvitt samt så mjukt och i ordets egentliga bemärkelse hårfint, att det för minsta pust flyger åt alla håll, långt och aldrig klippt. Det är något tju-sande med småbarn. De äro änglavärlden så nära en människa kan vara på denna jorden."

JJB, Ina och gossarna

När JJB avlider 29 november 1929 så är Gösta och Calle små pojkar som bara minns brottstycken av sin far. Däremot så har de många minnen att berätta om sin mor. De berättade i samband med släktmötet 2017 om sin mamma som de minns som folklig och som höll i symöten och hade en hel del att göra med församlingsborna. Hon var mycket i köket och det var en trygg plats för pojkarna.

Ina och alla syskonen efter JJB:s död. Bilden togs vid första syskonträffen i Barnarp 24-25 augusti 1930.

Efter JJB:s död bor Ina och pojkarna kvar i prästgården något år då Ina hjälper den nya prästen Carl Bexell med församlingen. 1930 flyttar Ina och pojkarna till Hovmantorp där de får lite inkomster genom att ha inackorderingar. 1 november 1937 flyttar de in i Prästänkehemmet i Växjö.

Gösta och Calle i stadsparken i Jönköping 1934

Min bild är att farmor var social och den beskrivning som JJB ger i ett av breven till Olle ger en målande bild av hennes person "Ina med sin smittande glättighet och putslustiga väsen". Min bild är att hon var bra på att hålla kontakt med syskonen Sjöstrand och längre fram även deras respektive. Min bild är också att hon var tydlig med sina önskemål i olika sammanhang, att hon sökte hjälp när hon och pojkarna behövde och att hon inte gav upp i första taget. Hon såg till så att pojkarna läste sina läxor, hon ordnade med deras studier, glasögon till min pappa Gösta och längre fram avancerad tandreglering i Stockholm för honom - där han bodde inackorderad hos Nils och Dagmar.

Midsommarafton 1958 utanför Prästänkehemmet.

Farmor skrev senare många brev till Calle och Maggie och berättade om lilla Susanne som var på besök och vad jag hade för mig. Vi var ofta i Växjö under min uppväxt eftersom både min mormor och morfar och min farmor fanns där. Jag har firat många påsk- och julaftnar på Prästänkehemmet. Pappa och Calle var väldigt måna om sin mamma och ordnade så att hon fick komma hem och vara med på helgfirande, även under de senare åren av hennes liv då hon bodde på ett vårdhem. Farmor busade med mig, jag minns att hon låg till sängs men så fort jag kom förbi så drog hon mig i kläderna och skojade med mig. Lägenheten på Prästänkehemmet hade hon kvar hela sitt liv och berättelserna om grannfruarnas vedermödor levde kvar länge i allas våra minnen.

Avslutningsvis kommer här en bild av farmor Ina, mamma och lilla jag, klädda till bröllopsfest.